

VESNA RAPO (1961. – 2014.)

Vesna Rapo u Pariškoj sobi Hrvatskoga školskog muzeja, 2006.

Vesna Rapo diplomirala je etnologiju i arheologiju na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1987. godine. Gotovo cijeli radni staž ostvarila je u Hrvatskom školskom muzeju u Zagrebu, gdje se 1992. zaposlila kao kustos i preuzela vođenje Zbirke nastavnih sredstava i školske opreme, radova učenika i nastavnika i likovnih radova.

Autorica je i suautorica brojnih izložaba, publikacija i pedagoških projekata. Obnašala je značajne funkcije u Muzeju, bila je zamjenica ravnateljice od 2000. do 2009., a i dugogodišnja predsjednica Muzejskoga stručnog vijeća i Upravnoga vijeća. Bilo je to razdoblje naporna i odgovorna rada koji je rezultirao Stalnim postavom Hrvatskoga školskog muzeja (2000.), obilježavanjem 100. obljetnice Muzeja Stručno-znanstvenim skupom s međunarodnim sudjelovanjem *Školstvo u 20. stoljeću* (2001.) te brojnim izložabama i događanjima.

Kolegica Rapo suautorica je koncepcije Stalnoga postava, suautorica kataloga Stalnoga postava *Hrvatski školski muzej 1901. – 2001.*, bila je članica organizacijskoga odbora Stručno-znanstvenog skupa “Školstvo u XX. stoljeću”, organiziranog u povodu 100. obljetnice Hrvatskoga školskog muzeja, te glavna urednica *Anala za povijest odgoja*, koji 2003. donose sva njegova izlaganja.

Od samoga zaposlenja predano se posvetila zahtjevnom poslu – stručnoj obradi golemih muzejskih zbirki, suradnji s mnogim školama, ustanovama i institucijama (Slovenski šolski muzej, Klasična gimnazija u Zagrebu, Gimnazija Požega, Prva hrvatska sušačka gimnazija, Samostan sestara milosrdnica Sv. Križa u Đakovu, Udruga *Ozana*, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna Zagreb...), priređivanju izložaba i pedagoških projekata, istraživanjima i pisanju. Nakon otvorenja Stalnoga postava nastavlja neumorno raditi te kao autorica ostvaruje mnoge **izložbe i projekte**:

- 1993. *110. godina Iličkog zabavišta / Dječjeg vrtića “Krijesnice”* (suautorica)
- 1993. *111 godina Škole primijenjenih umjetnosti i dizajna* (suautorica)
- 1995. *Iza zatvorenih vrata* (u HŠM-u)
- 1997. *Iz povijesti Klasične gimnazije u Zagrebu (1607. – 1997.)* (suautorica)
- 1998. *Antika u školi*

1999. *Od pločice do kompjutora* (suautorica)
1999. *Tri stoljeća za treće tisućljeće*. 300 godina Gimnazije u Požegi, Gradski muzej Požega (suautorica)
2000. *Stalni postav / Katalog stalnog postava Hrvatski školski muzej 1901. – 2001.* (suautorica)
2001. *Čipka u školi* (čipkarske tehnike u nastavnim planovima i programima pučkih, stručnih, obrtnih i učiteljskih škola kontinentalne Hrvatske)
– katalog 87 str., ilustracije u boji, 158 kataloških opisa predmeta iz fundusa HŠM-a
2002. *Hermann Bollé i Obrtna škola u Zagrebu*. U povodu 120 godina Škole primijenjene umjetnosti i dizajna 1882. – 2002.
– katalog 96 str., ilustracije u boji, 127 kataloških opisa
2003. *Ženski ručni rad u školama kontinentalne Hrvatske*
– katalog 159 str., ilustracije u boji, 311 kataloških opisa građe iz fundusa HŠM-a
2003. *Stvaralaštvo malih i velikih* (autorica projekta)
2004. *Muški ručni rad* (u pučkim, stručnim, građanskim i učiteljskim školama kontinentalne Hrvatske)
– katalog 215 str., ilustracije u boji, 402 kataloška opisa građe (374 V. R.) iz fundusa HŠM-a
2004. *Odišlo ne čini učenika* (voditeljica pedagoške akcije)
2006. *Hrvatski školski muzej. Pariška soba. Uspjesi hrvatskoga školstva na izložbama druge polovice 19. stoljeća* (dvojezična monografija, 720 str., ilustracije u boji)
2006. *Ozana: 15 mi je godina tek*
2007. *Zdravlje i škola* (muzejske i školske zbirke učila, nastavnih pomagala i udžbenika rabljenih u nastavi prirodopisa, zemljopisa, tjelovježbe i higijene u školama kontinentalne Hrvatske)
– katalog 152 str., ilustracije u boji, 126 kataloških opisa građe (51 V. R.) iz fundusa HŠM-a
2007. *Etnologija u nastavi*, u povodu 80 godina studija etnologije i kulturne antropologije Filozofskoga fakulteta u Zagrebu
– katalog 94 str., ilustracije u boji, 199 kataloških opisa građe (108 V. R.)
2007. *Klasične gimnazije u Hrvatskoj* (suautorica teksta i izbora građe, dijelovi: *Gimnazijske školske zbirke, Gimnazija u Rijeci, Gimnazija u Zagrebu, Duhovni redovi i klasično obrazovanje*)
2012. *Kolorirane litografije* (ilustrativna nastavna pomagala u zbirka Hrvatskoga školskog muzeja)
– katalog 376 str., ilustracije u boji, 922 kataloška opisa građe iz fundusa HŠM-a.

Svoje izložbe i kataloge najčešće sama likovno oblikuje. Uza sve to, muzejske zbirke koje vodi temeljito obrađuje klasično i digitalno, preventivno ih zaštićuje i brine se za konzervatorske i restauratorske radove. Građu zbirki koje vodi obrađuje digitalno, prvotno u računalnom programu *Modes*, a zatim u *M++* (14 255 zapisa).

Održala je mnoga predavanja, radionice i vodstva po Stalnom postavu i tematskim izložbama za učenike i studente. Posebne teme njezina interesa i istraživanja bile su ženski i muški ručni rad, stručno školstvo, židovske konfesionalne škole, kulturno-povijesno naslijeđe Židova u Hrvatskoj, djelovanje Hermanna Bolléa i Ise Kršnjavoga u Zagrebu i Hrvatskoj.

Zvanje muzejske savjetnice stekla je 2009. godine. Bila je članicom Hrvatskoga muzejskog društva, Hrvatskoga nacionalnog komiteta ICOM-a, Hrvatskoga društva folklorista, Hrvatskoga etnološkog društva, Kulturnoga društva “M. Š. Freiburger”, Matice hrvatske (član radnik), Hrvatsko-izraelskoga društva prijateljstva.

Vesna Rapo na otvorenju izložbe
Kolorirane litografije, 2012.

Aktivno sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima:

1994. Požega: skup *Vinogradarska tradicija Požeško-slavonske županije (Građa o vinogradarstvu iz HŠM)*

1994. Varaždin: Znanstveni skup *Barok i folklor i istraživanja u tijeku (Židovska zajednica u Varaždinu s posebnim osvrtom na prvu židovsku konfesionalnu školu u Hrvatskoj)*

1996. Varaždin: Znanstveni skup *Folkloristička istraživanja u tijeku (Visoki tečaj umjetnina)*

1997. Cernik: Stručno-znanstveni skup *Biblija – izvor religija i kultura* (izlaganje)

1997. Bjelovar: *Život i djelo Antuna Cuvaja* (izlaganje)

1997. Varaždin: Znanstveni skup *Folkloristička istraživanja u tijeku* (organizacija i izlaganje)

1998. Hvar – Korčula: Međunarodni znanstveni skup *Muka kao nepresušno nahnuće kulture, Pasijska baština* (izlaganje)

1998. Varaždin – Ludbreg: Znanstveni skup HDF-a *Istraživanja u tijeku i zaštita baštine s posebnim osvrtom na restauratorstvo i konzervatorstvo* (dva izlaganja)

1998. Lepoglava: Međunarodni znanstveni skup *Hrvatske čipke – nova istraživanja* (izlaganje)

1998. Varaždinske Toplice: *Uloga Matice hrvatske u razvitku hrvatskoga školstva* (izlaganje Rapo, Vavra)

1999. Crikvenica: 11. proljetna škola školskih knjižničara RH (*Hrvatski školski muzej u očuvanju školske baštine*)

1999. Varaždinske Toplice: Znanstveni skup HAZU, Zavod za znanstveni rad u Varaždinu *Ivan Kukuljević Sakcinski kao istraživač hrvatske tradicijske baštine (Kukuljevićev put po Dalmaciji)*

1999. Varaždin: Znanstveni skup HDF-a – Istraživanja u tijeku (*Etnografske spomenice u narodnim školama*)

1999. Hvar: Međunarodni simpozij *Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala* (izlaganje)

2000. Varaždin: Znanstveni skup HAZU, Zavod za znanstveni rad *Varaždinska ekstenza 1920. – 2000. (Pučko sveučilište u Zagrebu i njegove ekstenze)*

2000. Varaždinske Toplice: Znanstveni skup Matice hrvatske, Ogranka Varaždinske Toplice i HAZU, Zavoda za znanstveni rad Varaždin *Antun Radić, Kukuljevićev sljedbenik i utemeljitelj hrvatske etnologije (Radićevo istraživanje hrvatskoga školstva)*

2001. Lepoglava: Znanstveno-stručni skup *Središnji čipkarski tečaj u Beču: povijest, djelovanje i recepcija u zemljama Austro-Ugarske Monarhije* (izlaganje)

2001. Bad Leonfelden (Austrija): *9th International Symposium for School Museums and School Historic Collections (Pariška soba stoljeće poslije)*

2001. Zagreb, HŠM: Stručno znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem *Školstvo u 20. stoljeću (Konfesionalne škole u kontinentalnoj Hrvatskoj)*

2002. Lepoglava: Međunarodni znanstveni skup *Čipka u kulturi odijevanja (Prinos školskih programa u primjeni čipkarskih tehnika u kulturi odijevanja)*

2004. Pula: Drugi kongres hrvatskih povjesničara *Hrvatska i Europa – integracije u povijesti (Židovske škole u kontinentalnoj Hrvatskoj)*

2007. Sušak: Okrugli stol *Dr. Iso Kršnjavi (Iso Kršnjavi nositelj izložbenih projekata u drugoj polovici 19. stoljeća)*

2009. Rouen (Francuska): *13. međunarodni simpozij školskih muzeja i povijesnih školskih zbirki (Colored Litographs – Illustrative Teaching Aids in the Collections of the Croatian School Museum, poster-prezentacija)*

2013. Vodice: Državni skup pedagoga: Međupredmetne teme u školskom kurikulumu (*Zdravlje i škola*, izlaganje s prezentacijom u PowerPointu)

2013. Ljubljana: Stručni simpozij *Pišem, torej sem! Šolska pisala in opismenjevanje skozi čas (Pisaljke u zbirci Hrvatskoga školskog muzeja)*

Stručni i znanstveni članci:

Škole i obrazovanje Židova u Banskoj Hrvatskoj (1992). *Anali za povijest odgoja*, 1, str. 103-111.

Mogućnosti istraživanja u razrušenim mjestima kao što je Škabrnja (1994). 1. seminar HDF “Ratna sudbina hrvatske tradicijske baštine”. *Radovi HDF*, 1 (2-3), str. 46-49.

Židovska zajednica Cernika i Nove Gradiške (s posebnim osvrtom na židovsku konfesionalnu školu) (1994). U: *Sedam stoljeća Cernika, Radovi HDF*.

Božićni narodni običaji s naglascima na običaje u Istri, Primorju, Dalmaciji i otocima (1994). U: *Božićnica: hrvatski narodni običaji*. Zagreb: Otvoreno sveučilište. Barokni motivi na uzorcima tekstilnog rukotvorstva iz fundusa HŠM (1995). *Radovi HDF: Folklor i barok u Hrvatskoj*, 2-3.

Blagdan Purim kod hrvatskih Židova (1995). *Radovi HDF: Folklor i barok u Hrvatskoj*, 2-3.

Židovska zajednica u Požegi (1995). *Zlatna dolina*, 1.

Hagada šel Pesah od Egipta do Hrvatske (1997). *Radovi HDF*, 4, str. 69-89.

Građa o vinogradarstvu u HŠM te prinos školstva razvoju vinogradarstva u Hrvatskoj (1997). *Vijesti HDF*, 4 (1-2), str. 227-237.

Visoki tečaj umjetnina (Ženske stručne škole i dio nastavnog plana i programa obučavanja u ručnom radu) (1997). *Radovi HDF*, 5-6.

Zaštita židovskih groblja u Hrvatskoj (1998). *Radovi HDF*, 7, str. 289-303.

Hanuka i šabat – blagdani svjetlosti za židovski narod (1998). U: *Biblija – izvor religija i kultura*. Zagreb (glavna urednica).

elaborat *Osnove projekta zaštite i izlaganja muzejskih zbirki Gimnazije u Požegi* (suautorica), 1999.

Simbolika pashalne žrtve (Od Seder Pesaha do euharistije) (1999). U: *Muka kao nepresušno nadahnuće kulture*. Zagreb: Udruga Pasionaska baština, str. 337-346.

Značaj obreda paljenja svijeća u sustavu blagdana hrvatskih Židova (1999). *Etnološka istraživanja*, str. 345-362.

Čipka u pučkim školama 19. i početkom 20. stoljeća (1999). *Hrvatske čipke – nova istraživanja*, Lepoglava: Turistička zajednica lepoglave, str. 57-74.

Čipka u stručnim i obrtnim školama na prostoru kontinentalne Hrvatske (2002). U: Središnji čipkarski tečaj u Beču: povijest, djelovanje i recepcija u zemljama Austro-Ugarske Monarhije. Lepoglava: Turistička zajednica Lepoglava – Grad Lepoglava, str. 199-211.

Obrazovanje i škole Židova u Hrvatskoj (2011). U: *Ilustrirani Židovski kalendar*. Zagreb: Židovska vjerska zajednica Bet Israel u Hrvatskoj.

Čipka u zbirkama Hrvatskoga školskog muzeja (2012). U: *Čarobni triptih*. Izložba hrvatskih čipki, Državni muzej čipke, Vologda.

Pisanke i krasopisanke iz zbirki HŠM (2013). *Šolska kronika. Revija za zgodovino šolstva in vzgoje*, 22 (1-2), str. 364-374.

Godine 1999. odlukom predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana odlikovana je Redom hrvatskoga pletera za osobit doprinos razvitku i ugledu Republike Hrvatske i dobrobiti njezinih građana.

Učinila je mnogo za hrvatsku etnologiju, muzeologiju, povijest pedagogije, a posebno za promicanje Hrvatskoga školskog muzeja.

Elizabeta Serdar